

Dosarul nr. 3ra-102/19

Prima instanță: Judecătoria Orhei sediul Central (jud. V. Pîslariuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

13 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Iulia Perova, reprezentată de avocatul Vasile Stăvilă și Consiliul sătesc Bolohan r-nul Orhei, reprezentat de avocatul Cristina Ermurachi

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Iuliei Perova, reprezentată de avocatul Vasile Stăvilă împotriva Consiliului sătesc Bolohan r-nul Orhei și Primăriei satului Bolohan r-nul Orhei cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Consiliul sătesc Bolohan r-nul Orhei și Iulia Perova și menținută hotărârea din 7 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei sediul Central, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 9 august 2016, Iulia Perova, reprezentată de avocatul Vasile Stăvilă a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului sătesc Bolohan r-nul Orhei cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 5 mai 2016, s-a adresat cu o cerere la Primăria satului Bolohan r-nul Orhei cu solicitarea de a fi declarată în calitate de chiriaș în locul defuncțiilor Maria Negara (mama) și Mihail Negara (fratele), în cadrul contractului inițial de închiriere a apartamentului nr. X din casa specialiștilor sect. XXXXX sat. XXXXX r-nul XXXXX cu eliberarea ulterioară a actelor confirmătoare în acest sens.

Ca temei pentru adresarea respectivă a servit faptul că de la naștere și până în anul 1981, dânsa a locuit împreună cu părinții săi în apartamentul acestora din sect. XXXXX sat. XXXXX r-nul XXXXX, precum și faptul că potrivit

certificatelor eliberate de Primăria satului Bolohan r-nul Orhei nr. 247 și 248 din 18 aprilie 2016, se constată că dânsa, care este rudă de gradul întâi cu defuncții Maria Negara decedată la XXXXX și Mihail Negara decedat la XXXXX, conform Registrului de evidență a gospodăriilor populației nr. 7 contul 489, a intrat în posesia masei succesoriale rămase, inclusiv de facto, adică prin administrarea și gestionarea continuă a patrimoniului succesoral.

A concretizat că în virtutea drepturilor succesoriale, este unicul moștenitor în drept de a pretinde la proprietatea defuncțiilor, inclusiv la apartamentul nr. X din casa specialiștilor sect. XXXXX sat. XXXXX r-nul XXXXX.

Reieșind din motive personale, intenționează să treacă cu traiul în imobilul menționat, unde a inițiat lucrări de reparație, dar și procedura de înregistrare a vizei de reședință, drept urmare, a solicitat administrației publice locale transcrierea apartamentului menționat pe numele său.

Având în vedere prevederile art. 35, 91, 110 pct. 10 Codul cu privire la locuințe al RSS Moldovenești din 3 iunie 1983 în vigoare până la 20 noiembrie 2015 și reieșind din faptul că imobilul litigios a fost atribuit în chirie ca apartament de serviciu Mariei Negara, dânsa fiind unicul moștenitor legal al defuncțiilor Maria Negara și Mihail Negara, până în prezent a participat activ și continuu la administrarea și gestionarea imobilului, prin urmare, este în drept de a solicita organelor competente să fie declarată chiriaș în locul primului chiriaș în cadrul contractului inițial de închiriere a încăperii de locuit, iar Primăria satului Bolohan r-nul Orhei, la rândul său, în virtutea legii, este obligată de a opera modificările în cauză.

Prin decizia Consiliului sătesc Bolohan r-nul Orhei nr. 4/5 din 26 mai 2016, a fost refuzat în admiterea cererii respective.

A invocat dezacordul cu decizia și răspunsul Consiliului sătesc Bolohan r-nul Orhei, considerându-le declarative, deoarece prevederile Codului cu privire la locuințe al RSS Moldovenești din 3 iunie 1983 au fost în vigoare până la 20 noiembrie 2015, adică inclusiv la data nașterii raporturilor juridice specificate, fapt care îi acordă dreptul să apeleze la retroactivitatea legii și să solicite obținerea drepturilor ce i se cuvin anume în baza acestei legi.

La 8 iulie 2016, prin intermediul avocatului Vasile Stăvilă, a depus o cerere prealabilă, prin care a solicitat autorității publice emitente - Consiliului sătesc Bolohan r-nul Orhei examinarea cererii în cadrul ședinței Consiliului local cu emiterea unei hotărâri referitor la revocarea în tot a deciziei nr. 4/5 din 26 mai 2016 cu privire la examinarea cererii, la care însă nu a primit niciun răspuns.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 167-167 CPC, 14-16, 20, 25-27 din Legea contenciosului administrativ.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea deciziei Consiliului sătesc Bolohan r-nul Orhei nr. 4/5 din 26 mai 2016 cu privire la examinarea cererii, obligarea Primăriei satului Bolohan r-nul Orhei prin decizie să o declare în calitate de chiriaș în locul defuncțiilor Maria Negara și Mihail Negara în cadrul contractului inițial de închiriere a apartamentului nr. X din casa specialiștilor sect. XXXXX sat. XXXXX r-nul XXXXX, cu eliberarea ulterioară a documentelor confirmatoare

corespunzătoare, precum și încasarea de la pârât în beneficiul său a cheltuielilor de judecată în sumă de 3000 de lei.

Prin hotărârea din 31 martie 2017 a Judecătoriei Orhei sediul Central, a fost admisă acțiunea.

A fost declarată nulă decizia Consiliului sătesc Bolohan r-nul Orhei nr. 4/5 din 26 mai 2016 cu privire la examinarea cererii.

A fost obligată Primăria satului Bolohan r-nul Orhei să o înregistreze pe Iulia Perova în calitate de chiriaș în locul defuncțiilor Maria Negara și Mihail Negara în cadrul contractului inițial de închiriere a apartamentului nr. X din casa specialiștilor sect. XXXXX sat. XXXXX r-nul XXXXX.

Au fost încasate de la Consiliul sătesc Bolohan r-nul Orhei în beneficiul Iuliei Perova cheltuielile de judecată în mărime de 3000 de lei.

Prin decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de Consiliul sătesc Bolohan r-nul Orhei, casată integral hotărârea din 31 martie 2017 a Judecătoriei Orhei sediul Central, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Orhei sediul Central, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 5 februarie 2018 a Judecătoriei Orhei sediul Central, a fost atrasă în proces în calitate de copârât Primăria satului Bolohan r-nul Orhei.

Prin hotărârea din 7 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei sediul Central, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

A fost admisă parțial cerința Consiliului sătesc Bolohan r-nul Orhei cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

A fost încasată din contul Iuliei Perova în beneficiul Consiliului sătesc Bolohan r-nul Orhei suma de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică și suma de 600 de lei cu titlu de cheltuieli pentru transport.

Prin decizia din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Consiliul sătesc Bolohan r-nul Orhei și Iulia Perova și menținută hotărârea primei instanțe.

La 13 decembrie 2018, Iulia Perova, reprezentată de avocatul Vasile Stăvilă a declarat recurs împotriva deciziei din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă acțiunea.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel, considerându-le ilegale.

A remarcat că în cadrul examinării cauzei în prima instanță a fost dovedit cu certitudine că dânsa, cu mult înainte de decesul mamei sale Maria Negara și a fratelui său Mihail Negara, se afla mereu alături de aceștia la casa părintească, îngrijindu-i, deoarece erau XXXXX, gestionând toate bunurile de care aceștia dispuneau, inclusiv și apartamentul în care locuiau.

De asemenea, prima instanță a evitat, pe lângă multiple prevederi legale pe care și-a întemeiat concluziile sale, să facă trimitere și la faptul că potrivit art. 10 pct. 10 Codul nr. 2718 din 3 iunie 1983 cu privire la locuințe al RSSM, în vigoare

până la 25 noiembrie 2015, adică inclusiv la data nașterii raporturilor juridice menționate, nu pot fi evacuați din locuințele de serviciu fără a li se acorda o altă încăpere de locuit, inclusiv membrii familiei lucrătorului decedat, căruia i s-a acordat locuința de serviciu.

În acest context a indicat că prevederile art. 55 Codul nr. 2718 din 3 iunie 1983 cu privire la locuințe al RSSM concretizează că inclusiv copiii chiriașului sunt membrii de familie.

Astfel, prima instanță urma să constate și să se expună asupra faptului că în speță aplicabilitate au prevederile Codului locativ din anul 1983, or, dânsa are calitatea de moștenitor al chiriașilor care au decedat la momentul când în vigoare erau prevederile Codului locativ menționat, totodată respingând argumentele nefondate ale intimaților care fac referință la prevederile Legii cu privire la locuințe.

A precizat că prima instanță a evitat să se expună și asupra faptului că potrivit deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cauza a fost trimisă la rejudecare anume pe motivul neatragerii în procesul dat a Primăriei satului Bolohan r-nul Orhei.

Astfel, deși Primăria satului Bolohan r-nul Orhei nu a prezentat nimic nou, decât ceea ce a prezentat Consiliul sătesc Bolohan r-nul Orhei la ședința din 31 martie 2017, totuși prima instanță prin hotărârea din 7 iunie 2018 a respins acțiunea ca neîntemeiată.

La 9 ianuarie 2019, Consiliul sătesc Bolohan r-nul Orhei, reprezentat de avocatul Cristina Ermurachi a declarat recurs împotriva deciziei din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea respingerii solicitărilor Consiliului sătesc Bolohan r-nul Orhei cu privire la încasarea integrală a cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral solicitarea Consiliului sătesc Bolohan r-nul Orhei cu privire la încasarea integrală a cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului a invocat că hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel în partea prin care a fost respinsă cerința cu privire la încasarea integrală a cheltuielilor de judecată sunt neîntemeiate, pasibile de a fi casate, din considerentul că instanța de judecată nu a reținut pe deplin circumstanțele importante pentru admiterea integrală a acestora, iar normele de drept material și procedural au fost încălcate și aplicate în mod eronat în acest sens.

Astfel, hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel urmează a fi casate în partea respingerii solicitării de recuperare integrală a cheltuielilor de judecată, deoarece instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au elucidat obiectiv și multiaspectual totalitatea circumstanțelor importante întru soluționarea justă a acestei solicitări, acestea fiind în contradicție cu prevederile art. 130 alin. (1) CPC.

La 21 ianuarie 2019, Consiliul sătesc Bolohan r-nul Orhei, reprezentat de avocatul Cristina Ermurachi a depus referință la recursul declarat de Iulia Perova, solicitând respingerea acestuia cu dispunerea încasării cheltuielilor de judecată

suportate în instanța de recurs de către Consiliul sătesc Bolohan r-nul Orhei pentru asistență juridică în mărime de 2000 de lei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 12 noiembrie 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 203), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 13 decembrie 2018 și respectiv, la 9 ianuarie 2019 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Iulia Perova, reprezentată de avocatul Vasile Stăvilă și Consiliul sătesc Bolohan r-nul Orhei, reprezentat de avocatul Cristina Ermurachi nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de Iulia Perova, reprezentată de avocatul Vasile Stăvilă și Consiliul sătesc Bolohan r-nul Orhei, reprezentat de avocatul Cristina Ermurachi, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Iulia Perova, reprezentată de avocatul Vasile Stăvilă și Consiliul sătesc Bolohan r-nul Orhei, reprezentat de avocatul Cristina Ermurachi ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile declarate de Iulia Perova, reprezentată de avocatul Vasile Stăvilă și Consiliul sătesc Bolohan r-nul Orhei, reprezentat de avocatul Cristina Ermurachi se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu